

چهارشنبه 18 فروردین 1395 - 08:30

اگر برجام نبود نفت 120 دلار بود

در حالی که رئیس‌جمهور اخیراً مدعی شده اگر برجام نبود حتی یک بشکه نفت هم نمی‌توانستیم صادر کنیم، نماینده سابق ایران در اوپک اعلام کرد قبل از برجام حداقل روزانه یک میلیون بشکه نفت صادر می‌کردیم.

در حالی که رئیس‌جمهور اخیراً مدعی شده اگر برجام نبود حتی یک بشکه نفت هم نمی‌توانستیم صادر کنیم، نماینده سابق ایران در اوپک اعلام کرد قبل از برجام حداقل روزانه یک میلیون بشکه نفت صادر می‌کردیم.

محمدعلی خطیبی در گفت‌وگویی میزان صادرات نفت خام ایران در اوج تحریم‌ها و قبل از برجام را روزانه حداقل یک میلیون بشکه اعلام کرد.

این در حالی است «حسن روحانی، اخیراً در دیدار کارکنان وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، مدعی شد که دشمنان ملت ایران به دنبال این بودند تا توانمندی و تاثیرگذاری ایران در بازار جهانی انرژی را حذف کنند و اگر این دولت می‌خواست راه گذشته را ادامه دهد، امروز صادرات نفت کشور به صفر می‌رسید، در حالی که اگر برجام نبود، قدم به قدم حتی یک بشکه نفت را هم نمی‌توانستیم صادر کنیم!»

در واکنش به این ادعاها نماینده سابق ایران در اوپک در گفت‌وگو با نسیم آنلاین گفت: اظهارات رئیس‌جمهوری نشان داد که وزارت نفت آمارهای درستی به او ارائه نمی‌کند، چرا که در همین دولت یازدهم هم و خصوصاً در 5/1 سال آغاز به کار که با بحران فروش مواجه بود باز هم صادرات نفت خام کشور حداقل یک میلیون بشکه در روز بوده است.

وی در توضیح نحوه فروش نفت ایران در سه سال انتهایی دولت دهم گفت: به غیر از اروپا و آفریقای جنوبی مابقی کشورها نفت ایران را خریداری می‌کردند و با وجود تحریم نفتکش‌های خارجی و اجتناب شرکت‌های بیمه‌ای خارجی از بیمه کردن نفتکش‌ها و نخریدن نفت، ایران نفت خود را با تکیه بر نفتکش‌ها و بیمه‌های داخلی در بنادر کشورهای مشتری، تحویل خریداران می‌داد.

به گفته وی، هم‌اکنون و با اجرای برجام و رفع تحریم‌ها، همچنان صادرات نفت خام ایران به رقم قبل از تحریم بازنگشته است. مدیر امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران، رقم صادرات نفت خام ایران در پیش از تحریم‌ها را روزانه 5/2 میلیون بشکه در روز برشمرد و تصریح کرد: در حال حاضر رقم کل تولید نفت خام کشور 3 میلیون و 200 هزار بشکه در روز بوده که این مقدار با رقم تولید 4 میلیون بشکه‌ای در قبل از تحریم‌ها، فاصله‌ای 800 هزار بشکه‌ای دارد.

خطیبی گفت: صادرات نفت خام و میعانات گازی کشور اکنون بیش از 2 میلیون بشکه در روز بوده که دست‌کم 300 هزار بشکه آن میعانات گازی است.

وی اذعان داشت: میزان تولید نفت خام کشور از رقم 2 میلیون و 800 هزار بشکه در قبل از برجام به رقم 3 میلیون و 200 هزار بشکه افزایش یافته و وزارت نفت اعلام داشته که ظرف مدت 6 ماه پس از اجرای برجام 500 هزار بشکه در روز و 6 ماه بعد از آن همین مقدار به تولید نفت کشور اضافه خواهد شد در حالی‌که این دولت فقط 400 هزار بشکه، رقم تولید را افزایش داده است.

نماینده سابق ایران در هیئت عامل اوپک اضافه کرد که در حال حاضر 300 هزار بشکه از میعانات گازی هم در لیست فروش نفت محاسبه می‌شود و ادامه داد که در شرایط کنونی بخشی از نفت خام کشور صرف مبادله بنزین می‌شود که در واقع این رقم هم نباید در لیست صادرات نفت خام محاسبه شود.

نتایج بررسی روند قیمت نفت در 3 سال اخیر

در همین حال بررسی روند قیمت نفت در 3 سال اخیر نشان می‌دهد هر چقدر ایران در مذاکرات هسته‌ای از مواضع اصولی خود عقب‌نشینی کرده قیمت نفت هم کاهش یافته است.

به طور مثال بررسی‌ها بیانگر آن است که میانگین قیمت جهانی نفت در سال 92 و خصوصاً قبل از مذاکرات دولت روحانی با

غرب بیش از 100 دلار بوده است ولی پس از شروع مذاکرات هسته‌ای ظریف و تیمش قیمت نفت به مرور روند نزولی طی کرده است.

به طور مثال پس از توافق ژنو قیمت نفت، چند دلاری پایین آمد، این روند ادامه داشت تا اینکه مذاکرات به توافق لوزان رسید و سپس با این توافق هم قیمت نفت خام 5/2 دلار کاهش یافت و به بشکه‌ای 55 دلار رسید.

خبرگزاری چینی «شین‌هوا» در همان زمان طی گزارشی نوشت، اعلام بیانیه مشترک هسته‌ای بین ایران و کشورهای مذاکره‌کننده با محمدجواد ظریف قیمت جهانی نفت و طلا را کاهش داده است.

این روند کاهشی قیمت‌ها باز هم ادامه یافت تا اینکه قیمت نفت با امضای برجام به بشکه‌ای حدود 30 دلار رسید یعنی نرخ طلای سیاه نسبت به زمانی که دولت حسن روحانی شروع به کار کرد بیش از 70 دلار تنزل کرد و بر همین اساس می‌توان نتیجه گرفت که گرچه توافق هسته‌ای منجر به تسهیل صادرات نفت ایران شده است اما همین توافق به نوعی سبب کاهش شدید درآمدهای نفتی ایران شده است. زیرا اگر دولت روحانی به سمت توافق هسته‌ای با غرب نمی‌رفت و خبری از توافقات ژنو و لوزان و برجام نبود آیا قیمت نفت باز هم به همین بشکه‌ای 30 دلار می‌رسید یا اینکه بر اثر ایستادگی و مقاومت ملت و دولت ایران بر مواضع هسته‌ای، قیمت نفت همچنان بالای 100 دلار و بلکه بیشتر می‌بود.

برای اینکه مفهوم کاهش درآمدهای نفتی ناشی از حصول توافق برجام ملموس‌تر شود کافی است مجدداً نگاهی به قیمت نفت در سال 92 و اواخر سال 94 بیندازیم.

در سال 92 (قبل از مذاکرات هسته‌ای روحانی با غرب) ایران به طور میانگین روزانه بیش از یک میلیون بشکه نفت با قیمت بیش از 100 دلار می‌فروخت و در اواخر سال 94 یعنی پس از توافق برجام، دولت جناب روحانی نهایتاً یک میلیون و 400 هزار بشکه نفت خام با قیمت حدوداً 30 دلار در هر بشکه فروخته است.

به تعبیری قیمت هر بشکه نفت ایران در زمان ایستادگی ایران در مقابل زیاده‌خواهی‌های غرب 4 برابر زمان فعلی بود که کشورمان از مواضع هسته‌ای تا حدود زیادی عقب‌نشینی کرده، 12 هزار سانتریفیوژ را از بین برده، قلب راکتور اراک را با بتن پر کرده، فعالیت فردو را هم متوقف ساخته و هزاران کیلو اورانیوم غنی شده خود را به خارج فرستاده است.

بنابراین همان گونه که ملاحظه می‌شود با حصول برجام نه تنها درآمد نفتی ایران افزایش نیافته بلکه چه بسا کاهش هم یافته است. ضمن اینکه به اعتقاد کارشناسان افزایش صادرات نفت خام ایران پس از برجام هنوز به رقم قبل از تحریم‌ها نرسیده است.